

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ МИСТЕЦТВ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ. Навчальна дисципліна «Теорія мистецтв» є важливим практичним компонентом циклу загальних історико-теоретичних дисциплін та нерозривно поєднана з обов'язковим навчальним компонентом — дисципліною «Історія та теорія музики». Специфікою дисципліни «Теорія мистецтв» є практичне втілення знань основних етапів розвитку різних видів мистецтва, основних положень теорії мистецтв, особливостей художньої мови окремих видів та видатних митців, найбільш значущих художніх творів живопису, скульптури, архітектури, театру та кінематографу.

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах цього курсу здобувачі кваліфікаційного рівня «Бакалавр» формують загальні та фахові компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки. А саме — здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність спілкуватися іноземною мовою, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, здатність працювати автономно, здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва, здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва, здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва, здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності, здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій, здатність оперувати професійною термінологією, здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

МЕТА КУРСУ — надання здобувачу вищої освіти головних відомостей з теорії та історії мистецтв, формування системи основних понять теорії мистецтва, морфології мистецтва, системи жанрів та специфіки художньої виразності; виявлення логіки появи художніх течій, стилів, напрямків, специфіки певних видів мистецтва; вивчення творчості найбільш видатних митців у різних видах мистецтв та їх найзначніших творів.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною. Після закінчення курсу здобувач повинен володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом; демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва, демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Кількість кредитів ECTS — 8, Курс I — III, Семестр 1 — 6, загальний обсяг — 240 годин, з них лекційних — 111 годин, самостійних — 129 годин.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНИЙ ПОСЛІДОВНОСТІ

Дисципліна «Теорія мистецтв» вивчається з першого семестру першого курсу та є вибірковим навчальним компонентом. Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання, отримані на попередньому освітньому рівні (в рамках повної загальної середньої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший бакалавр»). Дана дисципліна суттєво доповнює та збагачує обов'язкові фахові дисципліни («Фах», «Історія та теорія музики», «Аналіз музичних творів», «Стильове сольфеджіо»).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. В рамках дисципліни використовуються наступні методи навчання: ознайомлення із візуальним матеріалом, отримання інформації про нього, обговорення та аналітичні етюди, дебати, творчі роботи у вигляді письмових творів, відповідей на відкриті запитання та завдання за першоджерелами (працями мистецтвознавців та митців).

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Теорія мистецтв» реалізується у вигляді лекційних аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет курсу «Теорія мистецтва».

Тема 2. Поняття мистецтва і проблема його витоків.

Тема 3. Художній образ та сприйняття мистецтва.

Тема 4. Морфологія мистецтва.

Тема 5. Форма в мистецтві.

Тема 6. Простір та час як характеристики художнього твору.

Тема 7. Проблема перспективи в мистецтві.

Тема 8. Проблема часу у мистецтві.

Тема 9. Мистецтво стародавніх цивілізацій.

Тема 10. Мистецтво античного світу.

Тема 11. Мистецтво середньовіччя.

Тема 12. Мистецтво доби Відродження.

Тема 13. Мистецтво Європи XVII-XVIII ст.

Тема 14. Мистецтво Західної Європи XIX ст.

Тема 15. Мистецтво Західної Європи першої половини XX сторіччя.

Тема 16. Мистецтво Західної Європи другої половини XX сторіччя.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. Вивчення дисципліни передбачає проведення поточного, рубіжного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється за кожним завданням в межах тематичних блоків — індивідуально та колективно. Перевіряються завдання, виконані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Здобувач, відповідно до робочої програми дисципліни «Теорія мистецтв» та рівня групи, виконує форми роботи, передбачені в кожному тематичному блоці, і захищає їхні результати у встановлені терміни.

Семестровий контроль відбувається наприкінці кожного семестру (I – V семестр). У разі активної роботи здобувача протягом семестру та виконання всіх завдань відбувається автоматичне нарахування балів. В іншому випадку

(пропуски занять, відсутність виконаних робіт, незадоволеність власними результатами) – форми семестрового контролю визначаються індивідуально на потребу здобувача / викладача у встановлені терміни.

Підсумковий контроль проводиться з метою визначення результатів навчання та здійснюється за необхідністю або бажанням здобувача / викладача у формі заліку у VI семестрі у терміни, встановлені навчальним планом. Критерії до підсумкового контролю визначаються додатково у відповідності до рівня групи.

Методи усного контролю: відповіді на підготовлені питання та на «відкриті», праця з першоджерелами, вікторина.

Методи письмового контролю: написання письмового аналізу незнайомого твору, опис, есе, аналітичний етюд тощо за мистецтвознавчою темою вивченого твору, порівняльний аналіз стилів, жанрів, творчих підходів окремих авторів.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі, активне спілкування з викладачем у площині партнерської педагогіки.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Самостійні аргументовані висловлювання, готовність до дебатів та дискусій є головною умовою ефективного навчання.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Типи завдань, форми та методи занять можуть бути обговорені з урахуванням інтересів студентів.
- Активна участь здобувачів у навчальному процесі заохочується додатковими балами.
- Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин.
- Пропущені практичні заняття зараховуються шляхом самостійного опрацювання студентом деяких завдань (вивчення вікторини, письмова робота за даною темою, пошук та аналіз нової інформації, робота за бажанням студента).